

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/98/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418202430
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6418202430.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci návrhu manžela L.. H. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. H. XXX, XXX XX W. H., zast. Advokátska kancelária JUDr. Tomáš Suchý, spol. s r.o., so sídlom Horná 13, Banská Bystrica, IČO : 47234148, proti manželke L.. U. C., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. H. XXX, XXX XX W. H., zast. M.. Ing. Michalom Mladým, advokátom, AK so sídlom Prievidzská 254/26, Bojnice, IČO : 42273927, za účasti mal. dieťaťa H. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom ako rodičia, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, na rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k mal. dieťaťu po rozvode, takto

rozhodol:

I. Súd manželstvo navrhovateľa L.. H. C., nar. XX.X.XXXX a manželky L.. U. C., rod. O., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa X.X.XXXX v R. nad C., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu R. nad C., vo zväzku 16, ročník 2008, na strane 145, pod poradovým číslom 49, rozvádza.

II. Maloletý H. C., nar. X.X.XXXX sa na čas po rozvode manželstva zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá je tiež oprávnená maloleté dieťa zastupovať, ako aj spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý platiť výživné na maloletého syna H. C., nar. X.X.XXXX, a to vo výške 350,-Eur mesačne, počínajúc od právoplatnosti tohto rozsudku, so splatnosťou vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

IV. Otec je p o v i n n ý platiť výživné na maloletého H. C., nar. X.X.XXXX vo výške 50,-Eur mesačne, určené na tvorbu úspor maloletého dieťaťa, a to na osobitný účet zriadený v prospech dieťaťa matkou, počínajúc od právoplatnosti tohto rozhodnutia, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým H. C., nar. X.X.XXXX, a to v rozsahu tri krát v bežnom mesiaci v rozsahu dvoch hodín na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, Referáte poradensko-psychologických služieb v Žiari nad Hronom, a to v období 12 mesiacov nasledujúcich po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Súd ukladá kolíznemu opatrovníkovi povinnosť oznámiť rodičom deň, ako aj hodinu stretnutí najmenej tri dni vopred.

VII. Súd ukladá povinnosť matke zabezpečiť účasť maloletého H. C., nar. X.X.XXXX na jednotlivých stretnutiach.

VII. Súd ukladá povinnosť kolíznemu opatrovníkovi oznámiť Okresnému súdu Žiar nad Hronom výsledky a priebeh stretnutí otca s maloletým H. C., nar. X.X.XXXX, a to štvrtročne vždy ku koncu kalendárneho štvrtroka, počínajúc od právoplatnosti tohto rozsudku.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Navrhovateľ, manžel L.. H. C. sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.5.2018 domáhal rozvodu manželstva, uzavretého dňa X.X.XXXX v R. nad C. s manželkou L.. U. C., rod. O., nar. XX.XX.XXXX. Zároveň žiadal, aby súd na čas po rozvode zveril mal. dieťa pochádzajúce z manželstva H. C., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, správou majetku a zastupovaním maloletého ustanovil obidvoch rodičov a určil výživné vo výške 150,-Eur mesačne, splatné vždy do každého 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Navrhol tiež upraviť styk s mal. synom, a to každý párny týždeň počas školského roka od piatku od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a tiež počas vianočných sviatkov v každom párnom kalendárnom roku vždy od 23.12. od 18.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom roku od 28.12. od 18.00 hod. do 3.1. do 18.00 hod. nasledujúceho kalendárneho roku; počas jarných školských prázdnin v každom párnom roku od soboty 10.00 hod. do soboty 10.00 hod.; počas veľkonočných sviatkov každý nepárny kalendárny rok od veľkonočného piatku od 10.00 hod. do veľkonočného pondelka do 18.00 hod.; počas letných prázdnin každoročne od prvého piatku v mesiaci júl od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele v mesiaci júl do 20.00 hod. a od prvého piatku v mesiaci august od 16.00 hod. do nasledujúcej nedele v mesiaci august do 20.00 hod.; počas jesenných školských prázdnin v každom párnom roku od 30.10. od 18.00 hod. do 1.11. do 19.00 hod.. V návrhu uviedol, že sa s odporkyňou zoznámil v roku 1997 ako mladistvý. Postupom času sa ich vzťah prehĺbil, čo dospelo do spoločného bývania od roku 2004 a dňa 9.8.2008 uzatvorili manželstvo. V ich vzťahu neboli vážnejšie nezhody alebo konflikty. Po narodení spoločného syna H. dochádzalo vo vzťahu k ochladzovaniu ich citov, na základe názorového odcudzenia a postupného odlišného pohľadu na život, otázky súvisiace so spoločným spolužitím v manželstve, ale aj názoru a pohľadu na bežné záležitosti týkajúce sa fungovania domácnosti. Problémy sa začali prehlbovať asi v roku 2011, keď účastníci začali stavať rodinný dom a kedy navrhovateľ začal viac času tráviť na stavbe. Odporkyňa sa začala viac upínať na dieťa. V tomto období začalo postupne dochádzať k citovému odcudzeniu. Napriek tomu, že navrhovateľ sa snažil udržať ich manželstvo kvôli synovi H., zo strany odporkyne došlo len k eskalovaniu situácie a prehlbovaniu napätia. Začiatkom roka 2015, kedy ich manželská kríza kulminovala, sa navrhovateľ zoznámil s inou ženou, pri ktorej našiel klud, pochopenie a lásku, ktorá v manželstve dlhodobo chýbala. Postupom času vzťah navrhovateľa s touto ženou vyústil do intenzívneho stretávania, na čo sa v lete 2015 navrhovateľ priznal odporkyni. Viackrát sa účastníci pokúšali zachrániť ich manželstvo, avšak neúspešne. Účastníci absolvovali odborné poradenstvo v manželskej poradni, no ani po jeho vykonaní navrhovateľ svoj postoj nezmenil a na rozvode trvá, nakoľko manželstvo je vážne narušené vo všetkých zložkách. Odporkyňa rieši ich problémy pred synom, čo je navrhovateľovi najviac ľúto a čomu sa snažil vyhnúť. Spolužitie s odporkyňou za takejto situácie sa pre neho stalo neznesiteľným a snaží sa doma zdržiavať čo najmenej, aby nedochádzalo ku konfliktom, ktorých svedkom je aj ich syn. Počas spomínaného obdobia sa navrhovateľ s odporkyňou vzájomne začali oddaľovať aj v intímnej oblasti. Manželstvo neplní svoju úlohu, nie je možné ho udržať a nie je ani vhodným miestom a zdravým prostredím pre výchovu dieťaťa, ktorému by ďalším trvaním manželstva bolo len ubližované. K odporkyni stratil navrhovateľ citový vzťah a nevidí nádej na jeho obnovu. Nemá záujem na ďalšom trvaní manželstva. Má za to, že na základe uvedených skutočností už manželstvo de facto neplní svoje základné poslanie, základné úlohy a funkciu. Účastníci sa citovo, ale ja názorovo odlišili. Z tohto dôvodu je najlepším riešením, ak súd manželstvo rozvedie. Nefunkčné manželstvo navyše nevytvára vhodné prostredie pre výchovu ich spoločného dieťaťa, preto sa domnieva, že rozvod nebude ani v rozpore so záujmami maloletého. Účastníci zatiaľ ešte žijú v spoločnom dome a spoločnej domácnosti. Výživu zabezpečuje prevažne navrhovateľ, ako aj všetky platby týkajúce sa domácnosti. Navrhovateľ je zamestnaný ako akvizičný riaditeľ vo VÚB banke, a.s.. Jeho hrubý mesačný príjem predstavuje sumu 2.200,-Eur. Odporkyňa je zamestnaná ako biznis špecialista v Tatra banke, a.s.. Jej hrubý mesačný príjem by mal byť približne 1.000,-Eur.

2.

Manželka v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 2.7.2018 v podstate uviedla, že s rozvodom manželstva, ako aj so zverením mal. dieťaťa do jej osobnej starostlivosti súhlasí. Nesúhlasí však s navrhovanou výškou výživného, ktoré navrhuje určiť vo výške 950,-Eur mesačne, a to 550,-Eur bežné výživné a 400,-Eur výživné na tvorbu úspor dieťaťa. Styk otca s maloletým navrhla realizovať každú

párnu sobotu a každú párnú nedeľu v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod., pričom otec bude povinný prebrať si maloletého syna v uvedenom čase v mieste trvalého bydliska a následne ho v mieste trvalého bydliska matke odovzdať. Poukázala, že s navrhovateľom sa zoznámili v roku 1996. Dňa 9.8.2008 uzavreli manželstvo a 8.8.2011 sa im narodil syn H.. V tom istom roku začali so stavbou rodinného domu. Postupne pribúdali povinnosti, pracovali, stavali rodinný dom a najmä stali sa rodičmi. Bolo nutné rozdeliť si rodičovské kompetencie, úlohy a zodpovednosť za ich plnenie. Vnímala, že navrhovateľ sa ťažšie adaptoval na rolu otca po narodení syna. Nevedel sa zmieriť s tým, že bol akoby príchodom syna „posunutý na druhú pozíciu“. Napriek tejto zmene je presvedčená, že navrhovateľovi nič nechýbalo ani v starostlivosti o neho ani v dovtedajších prejavoch lásky z jej strany. Pozorovala, že navrhovateľ sa postupne od života rodiny snažil izolovať, s neochotou sa zúčastňoval spoločných aktivít, neustále bol viac a viac podráždený, nahnevaný, vyvolával konflikty, kritizoval a neustále poukazoval na jeho zásluhy pri finančnom zabezpečení rodiny. V roku 2015 sa jej navrhovateľ priznal, že cez pracovnú pozíciu sa zoznámil s inou ženou a udržuje s ňou už dlhšie vzťah a tiež sa vyjadril, že plánuje s ňou spoločnú budúcnosť. Snažila sa to zvládnuť a nechať to najavo mal. synovi. Ona nebola tá, čo by v ich spolužití vyvolávala napätie a konfliktné situácie. Práve navrhovateľ bol stále nervózný a niekoľkokrát ju fyzicky napadol. Prvý útok sa uskutočnil v lete roku 2017. Od ďalšieho útoku v januári 2018 chodili ku psychológke a verila, že sa situácia napraví. Navrhovateľ na ňu zaútočil tak, že mala krvou podliate oko dva týždne. Po podaní návrhu navrhovateľom sa situácia fyzického útoku zopakovala v sobotu 30.6.2018, kedy ju napadol a škrtil v detskej izbe, keď chcel násilím vziať maloletého syna na chatu, kde maloletý odmietol ísť. Syn zo strachu kričal, ako už aj po iné razy "tato prestaň". Z obavy o svoj život a kvôli pretrvávajúcim traumám, ktoré maloletý syn v dôsledku navrhovateľovho správania zažíval sa rozhodla podať na manžela trestné oznámenie. Po niekoľkonásobnom opakovaní fyzického útoku na jej osobu za prítomnosti maloletého syna odišla od navrhovateľa ku svojim rodičom. Až keď v období od januára 2018 absolvovali psychologické poradenstvo a bola na individuálnom sedení pochopila, prečo správanie navrhovateľa celé roky tolerovala, zažívala jeho príkorie, ponižovanie, zraňovanie a aj po zistení nevery, túto dokázala akceptovať vrátane psychických a fyzických útokov. Bolo jej zo strany psychologičky vysvetlené, že sa u nej pravdepodobne rozvíjal tzv. Štokholmský syndróm, v dôsledku ktorého reagovala tak ako reagovala. Až do podania žiadosti o rozvod sa snažila manželstvo zachrániť. Nemá záujem sa navrhovateľovi pomstiť, ani používať syna ako nástroj boja proti nemu. Má záujem na udržaní citovej väzby medzi maloletým a navrhovateľom a rešpektuje právo dieťaťa na otca a otcovo právo na syna. V aktuálnej situácii je nutné úpravu a zmeny v kontakte otca s maloletým realizovať na základe odporúčania detského psychológa.

3.

Uznesením č.k. 26P/98/2018-17 zo dňa 11.6.2018 súd mal. dieťaťu pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom.

4.

Manžel L.. H. C. sa na pojednávaniach pridrižoval písomne podaného návrhu, ako i vyjadrení svojej právnej zástupkyne. Ďalej vypovedal, že mal záujem sa s manželkou rozvieť v dobrom s tým, že v priebehu spolužitia sa viackrát aj snažil manželstvo zachrániť, avšak neúspešne. Manželka však podala na neho trestné oznámenie za týranie. V danej veci bolo začaté trestné stíhanie. Obvinenie doposiaľ vznesené nebolo a prebieha vyšetrovanie. Rovnako z jeho strany bolo podané trestné oznámenie na manželku za zločin týrania a bol upovedomený vyšetrovateľom o začatí trestného stíhania vo veci. Manželka obmedzuje jeho styk s maloletým synom, ktorého nevidel od 30. júna. Bráni mu v styku hoci vie, aký má ku nemu hlboký vzťah. Súd vydal neodkladné opatrenie, kde bolo určené výživné vo výške 60,-Eur mesačne, ktoré platí. Taktiež bol upravený styk s maloletým, ktorý však matka nedodržiava. Podával na ňu trestné oznámenie i návrh na výkon rozhodnutia. Ďalej bolo rozhodnuté neodkladným opatrením, kde mu bol uložený zákaz vstupu do rodinného domu. Jedná sa o dom, ktorý postavil a zároveň na tento doposiaľ platí všetky náklady, hypotéku, ako aj ostatné platby okolo 430,-Eur mesačne. V súčasnosti býva v podnájme a platí tam 660,-Eur mesačne. S manželkou v spoločnej domácnosti žili 14 rokov. V poslednom období už absolútne s ním nekomunikovala. V spoločnej domácnosti sa zdržiavala tak, že ráno o 6.00 hod. odišla spolu s maloletým a prišla o 20 - 21.00 hod.. Bol tu pokus o obnovenie vzájomných vzťahov, napr. mali spoločnú dovolenku, Silvester, ples a pod., čo však nedopadlo dobre. Bolo to aj kvôli alkoholu, ktorý požíva manželka. Potom sa správala agresívne, vulgárne mu nadávala a pod.. Chodili takisto do manželskej psychologickkej poradne s tým, že psychologičku vybrala manželka. Teraz si uvedomuje, že to bola chyba. Neviedlo to k zlepšeniu, ale sa to obrátilo proti nemu. Čo sa týka otázky úpravy práv a povinností k maloletému synovi po rozvode manželstva, tak súhlasí s tým, aby

maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom výživné navrhuje určiť vo výške 100,-Eur mesačne s tým, že predpokladá, že bude naďalej platiť výdavky spojené s bývaním, tak ako uvádzal, vrátane splátok hypotéky. Okrem nájomného má výdavky spojené s osobnými potrebami, stravovaním, obliekaním, hygienou, a pod., čo predstavuje okolo 500,-Eur mesačne. Maloletému prispieva na sporenie po 60,-Eur mesačne. Pokiaľ ho manželka osočovala z toho, že požíva nadmieru alkoholické nápoje, taktiež drogy a obvinila ho z týrania inej ženy, ako aj dieťaťa, ide o nepravdivé tvrdenia. Do spisu doložil lekársku správu, potvrdenie zo dňa 14.9.2018, kde je jednoznačne uvedené, že test na drogy bol negatívny. On pracuje v takej pozícii, kde sa denne stretáva s vrcholovými manažérmi firiem, najazdí aj cez 40.000 km za rok, teda si nevie predstaviť, kedy by mal vo väčšej miere požívať alkoholické nápoje, keďže mu to ani práca nedovolí. Sám môže uviesť, že keď bol pre maloletého, tak našiel v domácnosti jedného suseda, ktorý sa volá H. W., ktorý je známy tým, že často požíva alkohol, takisto aj s manželkou viackrát boli v krčme v nočných hodinách. K tvrdeniu manželky, že mal týrať inú ženu, jej dieťa, doložil rôzne SMS správy, komunikáciu z aplikácie WhatsApp, ktorá to vyvracia. K otázke svojich príjmov doplnil, že podľa pracovnej zmluvy má v súčasnosti hrubý príjem 2.200,-Eur. Príplatok mal predtým za zastupovanie kolegu, čo bolo vo výške 500,-Eur a tento už nepoberá. Odmeny sú v potvrdeniach zamestnávateľa zahrnuté, tak za rok 2017 ako aj 2018. Výška odmeny bola 5.400,-Eur, nie je to taká suma ako uvádzala manželka. Odmena nie je nárokovateľná a je vyplácaná polročne. Svoje súčasné bývanie nepovažuje za nadštandardné. Jedná sa o 3-izbový byt v N. N.. Pracuje v Banskej Bystrici, preto nie je dôvod, aby si hľadal bývanie napr. v Žiari nad Hronom. Doručil do spisu prehľad najlacnejších ponúk nájomného v Banskej Bystrici a Zvolene, čo je okolo 450 - 600,-Eur mesačne. Je zvyknutý na určitý štandard bývania, takisto sa stretáva napr. s manažérmi firiem a v byte chce vytvoriť podmienky pre možnosť stretávania sa so synom, aby mal k dispozícii zariadenú izbu. Naopak, v súčasnosti bývanie manželky je nadštandardné, keďže sa jedná o rodinný dom o výmere 200 m². Náklady bývania síce uhrádza toho času manželka, avšak je to iba od mesiaca september. Dovtedy výdavky na bývanie platil on. Manželka maloletého syna prehlásila zo ZŠ v Žiari nad Hronom, kde od začiatku chodil, do základnej školy v U.či, bez jeho súhlasu. Nevídi na to žiadny dôvod. Maloletý t.č. nechodíva ani na krúžky, hoci chcel chodiť na florbal, gitaru a chodieval na futbal. Zaujímalo by ho kto maloletého preberá z družiny o 15.30 hod., kedy táto končí, keďže manželka má pracovnú dobu do 17.00 hod..

5.

Manželka L. U. C. sa pred súdom pridržiavala písomne podaných vyjadrení ako i stanoviska jej právneho zástupcu. Vo svojej výpovedi uvádzala, že pokiaľ ide o podstatné príčiny rozvratu ich vzťahu, tak pred 3 rokmi, konkrétne v septembri 2015 sa dozvedela, že manžel naviazal vzťah s inou ženou, v rámci jeho práce. Snažila sa manželstvo zachrániť, presvedčiť manžela, že rodina má prednosť, má byť prioritná a nie jeho mimomanželský vzťah. Viackrát navrhovala, aby navštívili psychologičku, poradenstvo, čo však v tom čase manžel odmietol. Stalo sa vtedy dvakrát, že si zbalil všetky veci, odišiel zo spoločnej domácnosti, povedal aj maloletému synovi, že odchádza do Banskej Bystrice. Následne začal voči nej aj fyzické útoky s tým, že v podstate chcel, aby to nevydržala a podala návrh na rozvod ona. Navštevovali psychologičku poraďu, kde teraz manžel túto psychologičku spochybňuje, čo pokladá za účelové, nakoľko predtým jej dôveroval. Sám navrhoval, aby psychologička prijala jeho milenkú a riešila jeho mimomanželský vzťah. K okolnostiam podania trestného oznámenia došlo tak, že dňa 30.6. bola spolu s maloletým nútená ujsť zo spoločnej domácnosti, nakoľko manžel ju fyzicky napadol, začal ju škrtiť a vyhrážal sa, že maloletého jej vezme. Pri podaní trestného oznámenia uviedla aj iné okolnosti a následne bolo začaté trestné stíhanie pre týranie blízkej osoby a zverenej osoby. Keby to nebolo opodstatnené, už by bolo konanie na polícii odmietnuté. Toho času prebieha vyšetrovanie. Myslela si, že potom, ako manžel podal návrh na rozvod sa jeho správanie ukludní, ale naopak došlo ešte k zhoršeniu situácie. Manžel chodil po dome s telefónom, nahrával si ich, natáčal, chodil okolo nej tak, aby do nej strčil, otváral dvere, aby ju mohol s nimi udrieť. Podala i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, kde žiadala určiť výživné a zverenie maloletého, v čom jej bolo vyhovené. Pokiaľ ide o styk s maloletým, manžel si podával vzájomný návrh na úpravu styku, tak mu súd vyhovel. V tom období ešte nebola súdu k dispozícii psychologická správa Mgr. T. ohľadne maloletého, kde psychologička t.č. neodporúča žiaden kontakt s otcom. Následne došlo k tomu, že si chcel otec vynútiť styk s maloletým, a to aj za asistencie polície, kedy však neboli doma. Myslí, že keby otec naozaj mal záujem o maloletého, tak by takýmto spôsobom nepostupoval. Maloletý sa otca od toho času bojí. Potom čo sa stalo už viac s navrhovateľom nechce žiť, prípadné poradenstvo podľa nej nemá zmysel, spolužitie s ním je pre ňu život ohrozujúce a takisto svojím správaním ubližuje maloletému. Tento bol svedkom jeho správania, utekali z domu a maloletý mal z jeho správania strach. Psychologička jej vysvetlila, že trpela tzv. Štokholmským syndrómom. Konanie o výkone rozhodnutia o styku je vedené pod sp. zn. 27Em/2/2018, pričom výkon

bol uznesením tunajšieho súdu zamietnutý. Vyjadrenia manžela ohľadne požívania alkoholu vôbec nie sú pravdou. Jej rodičia vypovedali na polícii v súvislosti s trestným konaním, kde sa vyjadrovali, že nikdy u nej nebol žiaden problém s požívaním alkoholu. Naopak sa dozvedela informácie z dediny, že manžela viackrát videli pod vplyvom alkoholu. Môže byť podozrenie aj ohľadne užívania drog, čo by odôvodnilo jeho agresívne správanie. Tento sa sám v minulosti vyjadroval, že chodieval do Prahy na pánske jazdy, kde im ponúkali vyskúšať aj drogy a vyjadril sa, že je potrebné v živote vyskúšať všetko. Pokiaľ navrhovateľ spomínal, že mal byť u nich nejaký sused, ktorý je alkoholik, tak sa jedná o suseda, ktorý má 70 rokov s tým, že bol u nich, nakoľko im požičal kosačku a občas pomôže v záhrade. Nebol pod vplyvom alkoholu. Popiera, že by s ním bola v krčme. Dňa 17.8. sa nasťahovali spolu s maloletým synom do rodinného domu, pričom od tej doby platí náklady spojené s bývaním sama zo svojho účtu. Predtým boli u jej rodičov, kde už nebolo možné dlhšie zostať, nakoľko rodičia bývajú v 2-izbovom byte v Žiari nad Hronom. Preto podávala návrh na zákaz vstupu manžela do domu, ktorému súd vyhovel, za účelom, aby bola ochránená jej psychická a fyzická integrita, takisto mal. syna. Doposiaľ bolo platené výživné na maloletého po 60,-Eur. Navyše prispel manžel sumou 200,-Eur, ale aj to až na základe podnetu zo strany kolíznej opatrovníčky. Pokiaľ ide o výdavky, ako boli uvádzané v písomnom vyjadrení (na čl. 75-80 spisu), v tom čase vychádzala z výpočtu v spoločnej domácnosti na 3 osoby. Toho času po prepočítaní výdavkov na 2 osoby sa vyčíslenie zvyšuje, takže výdavok na elektrinu na osobu bude po 20,50,-Eur, plyn 33,30,-Eur, vodu 40,-Eur, internet 15,-Eur, Skylink 9,-Eur a splátka hypotéky 286,-Eur. Výdavky na maloletého sa zvyšujú na 765,05,-Eur a na jej osobu na 854,05,-Eur. Maloletého prehlásila na ZŠ v U. a v podstate o to prejavil záujem aj sám maloletý. Prihlásený je na krúžky florbal a futbal. Futbal chodí hrať tiež do W. H., chodí tam na tréningy. Preberanie dieťaťa zo školskej družiny si zabezpečovala sama. Boli dohodnutí, že si ho môže vyzdvihnúť neskôr. Od 1.11. sa jej zmení pracovná doba do 15.30 hod. a bude môcť odchádzať o niečo skôr, aby si maloletého mohla v družine prevziať. S rozvodom manželstva súhlasí. Po rozvode navrhuje zveriť mal. syna do svojej osobnej starostlivosti. Nemá záujem brániť otcovi v stretávaní s maloletým, avšak navrhuje upraviť styk, a to v rozsahu každú párnú sobotu a nedeľu od 9.00 hod. do 17.00 hod.. V prevyšujúcej časti s návrhom na úpravu styku nesúhlasí. Má za to, že za súčasnej situácie je potrebné, aby styk začal prebiehať postupne, napr. po 1 - 2 hodiny za prítomnosti psychologičky, aby postupne u maloletého došlo k znovuobnoveniu vzťahu s otcom, aby nemal strach sa s ním stretávať. Styk bude prebiehať bez jej prítomnosti vzhľadom na doterajšie vzťahy. Takýto návrh by bolo možné realizovať, a to v rámci poradenstva u psychologičky Mgr. O. T., občianske združenie PS Care v A.. Do budúcnosti, pokiaľ dôjde k obnoveniu vzájomného vzťahu a maloletý nebude mať zo stretávania strach, tak môže sa styk rozšíriť v samostatnom konaní. Čo sa týka otázky výživného, trvá na svojom návrhu.

6.

Kolízna opatrovníčka sa na pojednávaní pridržiavala písomne podanej správy z prešetrenia pomerov ako i pripojených úradných záznamov. Má za to, že v danom prípade sú splnené podmienky pre rozvod a navrhla preto rozhodnúť o rozvode manželstva účastníkov. Na čas po rozvode manželstva navrhla mal. dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky a zo strany otca určiť na maloletého povinnosť platiť výživné v primeranej výške. Pokiaľ ide o otázku úpravy styku, rozhodnúť s prihliadnutím na vyjadrenia mal. dieťaťa pri vylúčení.

7.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom manželov; vypočutím mal. dieťaťa; výsluchom svedkyne Mgr. O. T.; prešetrením rodinných a sociálnych pomerov účastníkov prostredníctvom kolízneho opatrovníka; prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a tiež spisov tunajšieho súdu sp. zn. 7C/23/2018, 27Em/2/2018 a 25P/13/2018.

8.

Podľa § 22 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Podľa § 23 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

9.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. V konaní mal preukázané, že hmotnoprávne podmienky rozvodu manželstva, stanovené v § 23 Zákona o rodine sú splnené. Manželia od konca mesiaca jún 2018 nebyvajú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú ani spolu nezabezpečujú starostlivosť o mal. dieťa, pochádzajúce z manželstva. Z postoja oboch manželov vyplynulo, že stratili voči sebe akúkoľvek citovú náklonnosť, v súčasnosti už nemajú žiaden záujem na prípadnom obnovení vzájomného spolužitia a navrhovateľ nadviazal vzťah s inou ženou. V zmysle § 18 Zákona o rodine sú manželia povinní najmä žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie. Súd mal jednoznačne preukázané, že manželstvo si neplní svoje spoločenské funkcie, či už hospodársku, biologickú ani výchovnú. Vzťahy medzi manželmi nepochybne sú tak vážne narušené a rozvrátené, že nie je predpoklad obnovenia riadneho manželského spolužitia. Rozvod manželstva nebude v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, keďže rodičia nevedú spoločnú domácnosť, dlhšiu dobu žijú oddelene a ich manželstvo bolo už len formálnym zväzkom. Pretrvávajúce konfliktné vzťahy medzi manželmi by naopak mohli negatívne vplyvať na priaznivý psychický vývin mal. dieťaťa do budúcnosti. Na základe uvedených skutočností súd návrhu manžela vyhovel a manželstvo účastníkov rozviedol.

10.

Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 25 ods. 1, 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1,2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11.

Pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode súd prihliadal na výpovede oboch rodičov, stanovisko kolízneho opatrovníka ako i názor mal. dieťaťa. Manžel -

otec dieťaťa pôvodne navrhoval na čas po rozvode manželstva zverenie maloletého syna do osobnej starostlivosti matky, pričom žiadal upraviť styk s dieťaťom pravidelne počas školského roka v párných týždňoch od piatku od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod. a tiež vo vymedzených obdobiach počas školských prázdnin, vianočných a veľkonočných sviatkov. Na pojednávaní dňa 6.11. však zástupkyňa otca navrhla zmenu návrhu v časti osobnej starostlivosti o maloleté dieťa v tom zmysle, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Poukázala, že otec by bol ochotný súhlasiť so zmenou svojho postoja v prípade, ak by výsledky znaleckého dokazovania, ktoré navrhujú vo veci nariadiť, vylúčili hrozbu pre mal. dieťaťa zo strany matky. Matka so zverením mal. dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti súhlasila. K otázke úpravy styku, ako navrhoval otec však zaujala negatívne stanovisko. Podľa jej výpovedí sa mal. syn v súčasnosti s otcom stretávať nechce, pretože sa ho bojí. Ich vzájomný vzťah sa vážne narušil a žiadala, aby styk bol aspoň na určité obdobie - pol roka, obmedzený resp. zakázaný, ponechaný bez úpravy alebo upravený zatiaľ v menšom rozsahu 1 - 2 hodín každý druhý víkend u psychologičky Mgr. O. T., kým dieťa nebude na styk s otcom pripravené.

12.

Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia (§ 28 ods. 2 Zákona o rodine), ktorí sú si pri ich výkone rovní. Súčasťou výkonu rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa. Podľa článku 5 veta prvá ZR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Vychádzajúc zo základných zásad rodinného práva musí rozhodnutie súdu vždy zohľadňovať najlepší záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní najlepšieho záujmu mal. dieťaťa hodnotil jednotlivé kritériá, ktoré sú definované v článku 5 Zákona o rodine, a to najmä bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, úroveň starostlivosti o dieťa, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou. Podľa presvedčenia súdu po zohľadnení uvedených kritérií, názoru mal. dieťaťa ako i pomerov na strane rodičov je zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky za súčasného stavu v jeho najlepšom záujme. Súd zamietol návrh otca na ďalšie dokazovanie vypracovaním znaleckého posudku, nakoľko mal za to, že vykonané dôkazy poskytujú dostatočný podklad pre rozhodnutie súdu. Ďalšie dokazovanie by podľa súdu viedlo len k prehĺbovaniu napätia medzi účastníkmi a k predĺžovaniu obdobia neistoty, čo by nepriaznivo vplývalo na psychický stav dieťaťa a jeho matky. Na strane matky nebola zistená žiadna okolnosť, ktorá by mala preukazovať, že nie je spôsobilá riadne sa postarať o mal. dieťa a vytvárať mu i v budúcnosti priaznivé podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin. Zmenu návrhu zo strany otca na pojednávaní, ktoré bolo odročené za účelom prečítania listinných dôkazov a prednesu záverečných návrhov súd považuje za nedôvodnú a účelovú, keďže otec dovtedy sám navrhoval, aby maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, pričom za toto obdobie nedošlo ku žiadnej podstatnej zmene pomerov, či už na strane rodičov ako i mal. dieťaťa. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky je tiež v súlade s návrhom kolízneho opatrovníka a vyjadrením mal. dieťaťa. Zastupovanie a správa majetku mal. dieťaťa je podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností. Hoci otec nesúhlasil s návrhom, aby bola výlučne matka oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok - navrhol zastupovaním a správou majetku poveriť obidvoch rodičov, súd rozhodol, že tieto práva budú patriť matke. Súd má za to, že pokiaľ na jednej strane zveruje osobnú starostlivosť a tým aj rozhodujúcu zodpovednosť za výchovu a všestranný vývoj mal. dieťaťa do rúk matky, je tiež plne dôvodné, aby bola oprávnená zastupovať mal. dieťa pri právnych úkonoch a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Za situácie kedy medzi rodičmi neexistuje žiadna konštruktívna komunikácia a nefunguje ani minimálna spolupráca, pokiaľ ide o výchovu mal. dieťaťa je nepredstaviteľné, aby mohlo reálne prebiehať spoločné rozhodovanie rodičov o bežných záležitostiach týkajúcich sa mal. dieťaťa. Spoločné zastupovanie a spravovanie majetku dieťaťa vyžaduje vzájomné rešpektovanie názorov a postojov druhého rodiča, schopnosť dospieť k dohode či kompromisu a určitú formu kooperácie a koordinácie v rozhodnutiach, ktoré sa dotýkajú života dieťaťa, čo je pri súčasných vzťahoch rodičov prakticky vylúčené.

13.

Ako vyplýva z ust. § 25 ods. 1 Zákona o rodine, zákon na prvom mieste dáva možnosť rodičom dohodnúť sa na úprave styku s mal. dieťaťom, ktorá dohoda sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Pokiaľ sa však rodičia nedohodnú, o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom rozhodne súd (§ 25 ods. 2 ZR). Zásadnejšie obmedzenie či zákaz styku rodiča s mal. dieťaťom možno uskutočniť len pokiaľ sú na to

vážne dôvody a zároveň je to v záujme mal. dieťaťa. Právo na stretávanie oboch rodičov s mal. dieťaťom upravuje aj Dohovor o právach dieťaťa, kde podľa článku 9 ods. 3, zmluvné štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa. Právo osobného styku je v porovnaní s ostatnými rodičovskými právami a povinnosťami výnimočné, nakoľko prostredníctvom neho možno realizovať samotné rodičovstvo. Ide o súčasť práva na rodinný život. Nedostatok styku rodiča s dieťaťom znamená pretŕhanie rodinných väzieb medzi nimi, čo nie je v záujme dieťaťa.

14.

K otázke úpravy stretávania otca s mal. synom mal súd preukázané, že styk bol dočasne upravený uznesením o neodkladnom opatrení tunajšieho súdu č. k. 25P/13/2018-136 zo dňa 16.7.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Cop/39/2018 zo dňa 7.8.2018, ktorým upravil stretávanie otca s mal. H. C., každý párný týždeň v čase od piatku 15.30 hod. do nedele do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná dieťa v stanovený čas riadne pripravené odovzdať otcovi v mieste bydliska matky a otec je povinný mal. dieťa si v tomto mieste v určený čas prevziať a zároveň v stanovený čas konca realizácie styku odovzdať mal. dieťaťu matke v mieste jej bydliska. Matke bola tiež uložená povinnosť odovzdať mal. dieťa otcovi dňa 27.7.2018 o 15.30 hod. s tým, že otec je oprávnený s mal. dieťaťom vycestovať na zahraničnú dovolenku a zaväzuje sa dieťa matke vrátiť dňa 5.8.2018 o 18.00 hod.. Hoci stretávanie otca s maloletým synom je dočasne upravené právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu, z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že ku skutočnej realizácii styku vôbec nedochádza. Otec na tunajšom súde podával dňa 3.8.2018 i návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý bol uznesením č.k. 27Em/2/2018-68 zo dňa 20.9.2018 zamietnutý. Uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, keďže otec voči nemu podal odvolanie, o ktorom bude rozhodovať Krajský súd v Banskej Bystrici. Podľa odôvodnenia uznesenia č.k. 27Em/2/2018-68 vyplýva, že súd zistil ospravedlniteľné dôvody závažného charakteru, pre ktoré sa matka maloletého odmietala podrobiť výkonu rozhodnutia. Súd mal preukázané, že vzťah dieťaťa k otcovi je rozvrátený, maloletý má z otca strach a stretávanie s ním odmieta. Nútený styk maloletého s otcom by mohol byť kontraproduktívny a nie je v súlade s najlepším záujmom dieťaťa.

15.

Nepochybne je v najlepšom záujme dieťa zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, nakoľko úloha otca i matky je pri výchove nezastupiteľná. Pri rozhodovaní o konkrétnom modeli osobnej starostlivosti a naň nadväzujúcej úprave styku je vždy prioritný záujem dieťaťa, nie záujem rodičov resp. jedného z nich. Otázku "najlepšieho záujmu dieťaťa" je nutné hodnotiť nie len z hľadiska aktuálnych pomerov, ale i z hľadiska dlhodobiejšieho tak, aby boli vytvorené predpoklady pre budúci úspešný vývin dieťaťa, jeho rozvíjanie a nie stagnáciu či úpadok. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má dieťa právo byť vypočuté. Maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Názoru dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť. Pri posúdení spôsobilosti dieťaťa relevantne vyjadriť svoj názor je vždy potrebné prihliadať okrem samotného veku i na celkovú úroveň rozumovej a emocionálnej vyspelosti dieťaťa (§ 43 ods. 1 ZR). Súd zisťoval názor maloletého dieťaťa jeho vypočutím na pojednávaní, a to bez prítomnosti rodičov. Maloletý sa pri rozhovore vyjadril, že chodí do 1. triedy na novú školu do U.. Býva doma, kde sa má dobre, len im tato chodí vyklopkávať. Chodí tak každé 2 týždne, chce ho zobrať, ale on s ním nechce ísť. Udrel maminu do oka, mala 2 týždne krvavé oko. Bolo to asi pred rokom. Museli aj skôr vstávať ako otec, aby im nerobil zle. Bol s ním naposledy asi pred 3 mesiacmi. Predtým museli utekať od neho ďaleko. Robil zle mamine. Chce bývať s maminou v tomto dome. Predtým aj boli s otcom na výlete, ale to sa potom zmenilo. K stretnutiam uviedol, že keď otec prišiel, tak s ním nechcel ísť. Na otázky, ako by si predstavoval stretávanie s otcom, či by s ním chcel ísť na nejaký dlhší čas alebo na deň alebo ho navštíviť do Bystrice a podobne, nejakú konkrétnu predstavu neuviedol, len stále hovoril, že s otcom ísť nechce. Uviedol, že mamina je pre neho dôležitá, chce byť len s mamou. S otcom sa nechce stretávať. Keď otec mamine ubližuje, tak tým ubližuje i jemu.

16.

Maloletý sa pri rozhovore pred súdom vyjadroval, že s otcom sa nechce stretávať, a to ani na krátky čas. V súčasnosti mu spôsobuje nepohodu už len skutočnosť, že otec za ním príde („chodí nám vyklopkávať“). Odôvodnil to o.i. tým, že keď bývali spolu, otec matke robil zle - udrel ju do oka, strčil ju, museli od neho utekať, ráno museli skôr vstávať, aby im nerobil zle a pod.. Hoci maloletý netvrdil, že by otec nejakou priamo ublížil jemu, avšak ubližuje mu tým, že sa zle správa voči matke.

Matka svoj návrh na dočasný zákaz styku otca s maloletým odôvodnila skutočnosťou, že počas spolužitia sa manžel voči nej dopúšťal fyzického i psychického násillia, čo malo za následok psychickú traumatizáciu jej osoby ako i mal. dieťaťa, ktoré bolo svedkom takéhoto správania. Na manžela podávala trestné oznámenie za týranie, pričom vec je stále v štádiu vyšetrovania. Záver o potrebe ochrany dieťaťa podľa matky vyplýva i zo stanoviska a písomných správ psychologičky Mgr. O. T., ktorá im poskytovala psychologické poradenstvo a pomoc. Súd na návrh matky vypočul ako svedkyňu Mgr. O. T., ktorá vypovedala, že spolupráca s účastníkmi prebiehala od 5.1.2018, pričom jednalo sa najskôr o poradenstvo predrozvodové, ktoré sa uskutočnilo so súhlasom obidvoch manželov. Uskutočnili sa spolu 4 párové stretnutia a takisto po jednej individuálnej intervencii. Stretnutia boli časovo rozsiahle, v trvaní 3 - 4 a jedno dokonca 6 hodín. Spočiatku zo strany manželov bol prejavovaný záujem udržať manželstvo, no neskôr manžel podal návrh na rozvod. Podľa výsledkov vlastných psychologických vyšetrení bol u manželky zistený tzv. Štokholmský syndróm ako i posttraumatický syndróm. Otec dieťaťa sa diagnostike u nej nepodrobil. Čo sa týka maloletého, môže uviesť, že sa u neho začína prejavovať separačná úzkosť s tým, že sa bojí, že bude od matky odtrhnutý. Je samozrejme pravdou, že závery svedkyne Mgr. O. T. nemožno hodnotiť ako výsledky znaleckého skúmania, avšak nepochybne sa jedná o osobu, ktorá má odborné vysokoškolské vzdelanie, ako i dlhoročnú prax a skúsenosti (preukázané okrem iného listinami na čl. 87 - 92 spisu), pričom poradenské služby poskytuje v rámci občianskeho združenia PS Care, so sídlom v A., ktorého základným cieľom v zmysle stanov je práve odborné psychologické a sociálne poradenstvo (čl. 455 - 457 spisu). Podľa vyjadrení svedkyne Mgr. T., túto činnosť vykonávajú na báze dobrovoľnosti klienta, ktorý vyhľadá pomoc, pričom sa nejedná o samostatnú zárobkovú činnosť. Z hľadiska hodnotenia výpovede Mgr. O. T. ako svedkyne súd nepovažuje za rozhodujúce, či v rámci svojej činnosti poskytovania psychologického poradenstva musí alebo nemusí byť registrovaná v Slovenskej komore psychológov, k čomu sa jednoznačne nevedela vyjadriť ani samotná Komora (viď odpovede na zadané otázky matky na čl. 451 - 454 spisu).

17.

K argumentácii matky je potrebné uviesť, že samotná skutočnosť, že mal. dieťa v súčasnosti stretávanie s otcom odmieta, nie je bez ďalšieho dôvodom na zákaz styku. Zákaz styku otca s maloletým je závažným zásahom do rodičovských práv, ku ktorému možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch, pokiaľ je nevyhnutné uprednostniť záujem dieťaťa pred právom rodiča. Relevantným dôvodom by nepochybne bolo fyzické či psychické násillie zo strany rodiča, o to viac, ak by prerástlo až do štádia týrania, no takéto konanie musí byť preukázané v rámci dokazovania. V danom prípade bolo na Okresnom riaditeľstve PZ v Žiari nad Hronom, OKP uznesením ČVS : ORP-270/1-VYS-ZH-2018 zo dňa 4.7.2018 začaté trestné stíhanie vo veci zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona (uznesenie na čl. 178 - 179 spisového materiálu), avšak vec je stále predmetom vyšetrovania a zatiaľ nebolo vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že tunajší súd vydal príkaz na skúmanie duševného stavu svedkyne poškodenej Ing. Lenky C. v prípravnom konaní. O. uviedla, že ešte znalecké vyšetrenie neabsolvovala, no termín by mal byť do 15. decembra. Obdobne je začaté i trestné stíhanie za rovnaký zločin na základe trestného oznámenia, ktoré podal manžel, a to pod ČVS : ORP-377/1-VYS-ZH-2018 (čl. 445). Súd nie je oprávnený v rámci civilného konania posudzovať ako prejudiciálnu otázku či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Zároveň však nie je možné čakať na výsledky trestného stíhania, ktoré môže trvať dlhý čas. Z vykonaných dôkazov bolo bez pochybností preukázané, že vzťah medzi maloletým dieťaťom a otcom je v súčasnosti výrazne narušený. Od obdobia rozchodu rodičov sa otec s maloletým synom nestretáva, a to i napriek vyššie spomínanému právoplatnému uzneseniu tunajšieho súdu. Otec o stretávanie so synom prejavuje záujem, no dieťa stretnutia s ním odmieta. Ako súd uviedol v ods. 14/, ku dnešnému dňu styk nebolo možné realizovať ani prostredníctvom návrhu otca na výkon rozhodnutia. Možno konštatovať, že podľa uznesenia, ktorým bol zamietnutý (t.č. neprávoplatne) návrh otca na výkon rozhodnutia, mal súd zato, že výsledok prípadného použitia donucovacích opatrení by mohol byť kontraproduktívny.

18.

Súd pri rozhodovaní o úprave styku musel na jednej strane zohľadňovať právo otca stretávať sa s mal. synom, a to za súčasného stavu aspoň v takom rozsahu, ktorý zabezpečí, aby nedošlo k úplnému prerušeniu vzájomných väzieb, čo by mohlo viesť k citovému odcudzeniu, pričom taký stav by bol v budúcnosti len ťažko napravitelný. Na druhej strane je zasa nevyhnutné prihliadať na ochranu dieťaťa v tom zmysle, aby styk s otcom na neho nepôsobil nadmieru stresujúco a nevedol ku traumatizácii či rozvoju separačnej úzkosti, ako naznačila i svedkyňa Mgr. T.. Matka spočiatku navrhovala ako alternatívu začať realizovať stretnutia otca s maloletým na pracovisku Mgr. T. v A., čo by aj podľa súdu bolo vhodným

riešením, no pre negatívny postoj otca neprichádza do úvahy. Vzhľadom na mimoriadne konfliktné vzťahy medzi rodičmi, kedy sú vedené i trestné stíhania pre podozrenie zo zločinu týrania, je podľa súdu nutné, aby zatiaľ styk otca s maloletým prebiehal za dohľadu zo strany pracovníkov ÚPSVaR, Referátu poradensko-psychologických služieb v Žiari nad Hronom. Takýmto asistovaným stykom by sa jednak mohol vylúčiť bezprostredný kontakt medzi rodičmi pri preberaní a odovzdávaní dieťaťa a zároveň by maloletému dieťaťu i otcovi bola poskytovaná odborná pomoc, potrebná pre znovuobnovenie ich vzťahu. Súčasne bude možné v určenom období priebeh stretnutí vyhodnocovať a na základe výsledkov tohto hodnotenia posúdiť ich efektívnosť. Po uplynutí stanoveného obdobia, pokiaľ bude naďalej nutná úprava styku rozhodnutím súdu, je možné upraviť styk v samostatnom konaní, či už na návrh niektorého z účastníkov, orgánu SPODaSK, príp. aj bez návrhu.

19.

Základným východiskom pri určovaní výšky výživného v zmysle ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine je povinnosť oboch rodičov podieľať sa na výžive dieťaťa, podľa pomeru svojich možností a schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Z vykonaných dôkazov súd zistil, že matka spoločne s mal. H. C. bývajú v rodinnom dome v W. H. č. XXX, kde mali manželia posledné spoločné bydlisko. Nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Domácnosť je kompletne zariadená a maloletý má k dispozícii samostatnú detskú izbu. Súd zistil, že uznesením OS Žiar nad Hronom č.k. 7C/23/2018-34 zo dňa 14.8.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/315/2018 zo dňa 17.10.2018 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd žalovanému Ing. H. C. zakázal vstup do rodinného domu so súp. č. XXX, postaveného na pozemku parc. č. XXX/XX, zapísaného na LV č. XXX pre k.ú. W. H. a uložil žalobkyni L. U. C. podať do XX dní žalobu na uloženie povinnosti žalovanému nevstupovať do predmetnej nehnuteľnosti. Otec v súčasnosti býva v prenajatom 3-izbovom byte v N. N.. Obaja rodičia sú zamestnaní. Matka pracuje ako biznis špecialista v Tatra banke, a.s., pobočka Žiar nad Hronom. Podľa potvrdenia zamestnávateľa dosiahla v období od 09/2017 do 08/2018 priemerný čistý príjem v sume 979,-Eur mesačne. Otec je zamestnaný v pozícii akvizičný riaditeľ vo Všeobecnej úverovej banke, a.s.. Podľa potvrdenia zamestnávateľa dosiahol za obdobie od 09/2017 do 08/2018 priemerný čistý príjem v sume 2.324,-Eur mesačne. V uvedených príjmoch sú zahrnuté i vyplatené odmeny.

20.

O. H. C. navštevoval materskú školu v Žiari nad C., kde od septembra tohto roku nastúpil do 1. triedy základnej školy (ZŠ na Ul. Dr. M. X). V súčasnosti však chodí do 1. triedy ZŠ v U., do ktorej ho prehlásila matka od 17. septembra. Maloletý je zdravý, jeho ošetrojúcou lekárkou je MUDr. B.. Raz za mesiac navštevuje logopéda v Žarnovici. Otec doposiaľ platil na maloletého výživné v zmysle vyššie uvedeného uznesenia sp. zn. 25P/13/2018 zo dňa 16.7.2018, a to vo výške 60,-Eur mesačne. Matka žiadala určiť bežné výživné na čas po rozvode vo výške 550,-Eur mesačne a tiež výživné určené na tvorbu úspor dieťaťa vo výške 400,-Eur mesačne. Výdavky spojené s nákladmi súvisiacimi s potrebami maloletého vyčíslila na 765,05,-Eur mesačne. Tieto majú pozostávať za nasledovných položiek : strava v škole 21,60,-Eur; strava v domácnosti 133,60,-Eur; školská družina 6,-Eur; školské potreby 2,50,-Eur; pracovné zošity 10,-Eur; škola v prírode 12,50,-Eur; školské výlety a podujatia 8,30,-Eur; hudobná výchova 2,-Eur; pomôcky na hudobnú výchovu (notové zošity, písacie potreby, struny na gitaru, drcátka, oblečenie na vystúpenie) 2,50,-Eur; futbal XX,-Eur; florbal 15,-Eur; tréningové oblečenie a obuv 26,60,-Eur; zápasy (zápisné a cestovné) 11,-Eur; telefón 6,-Eur; knihy a časopisy 10,-Eur; hygienické potreby 38,19,-Eur; cestovné do školy 45,-Eur; oblečenie + obuv 37,97,-Eur; kultúrne a športové podujatia 40,-Eur; triedny fond 5,-Eur; zdravotná starostlivosť a lieky 40,-Eur; letný tábor 16,60,-Eur (podľa doloženého dokladu 169,-Eur t.j. 14,-Eur/mesačne); náklady na domáce zvieratko - potrava 3,69,-Eur; výlety cez víkendy 155,90,-Eur. Podľa záveru súdu možno za odôvodnené, primerané a preukázané považovať mesačné náklady na výživu dieťaťa približne vo výške do 220 - 250,-Eur. Zaiste možno zohľadňovať položky ako strava v škole, školská družina, futbalový klub Pohronie, ZUŠ gitara + potreby, školské potreby a pomôcky, letný tábor, telefón, triedny fond, podujatia v škole - podľa vyčíslenia cca. 79,-Eur na mesiac. Z ďalších uvádzaných nákladov je podľa súdu primerané veku a potrebám dieťaťa zohľadňovať okolo 196 - 231,-Eur/mesačne, a to na stravovanie v domácnosti cca. 100,-Eur, mobilný telefón 6,-Eur, lieky a bežná zdravotná starostlivosť cca. 10,-Eur (nebolo preukázané, že by maloletý užíval pravidelne lieky resp. mal vážnejšie zdravotné problémy), hygiena 10 - 15,-Eur, oblečenie a obuv 30 - 40,-Eur, cestovné do školy 10,-Eur (nie je už opodstatnený výdavok 45,-Eur, keďže mal. už nechodí do ZŠ S.), iné výdavky ako výlety, kultúrne podujatia, hračky, knihy, domáce zvieratá a pod. cca. 30 - 50,-Eur. Spolu po prepočte to činí približne 275,-Eur až 310,-Eur na mesiac, bez započítania podielu na výdavkoch bývania a prípadných mimoriadnych nepredvídateľných výdavkov.

21.

Náklady spojené s bývaním matky a mal. dieťaťa v rodinnom dome v W. H. predstavujú - splácanie hypotekárneho úveru 276,18,-Eur/mesačne; elektrina 41,-Eur/mesačne; plyn 67,-Eur/mesačne; RTVS 4,64,-Eur/mesačne; daň z nehnuteľností 25,04,-Eur/ročne; internet 15,-Eur/mesačne; voda 80,-Eur/ročne; Skylink 9,99,-Eur/mesačne; poistenie nehnuteľnosti 71,41,-Eur/ročne; miestny poplatok za komunálny odpad 48,-Eur/ročne. Tieto náklady predstavujú po prepočte cca. 433,-Eur mesačne tzn. 216,50,-Eur mesačne na jednu osobu. Rodinný dom (a zrejme i podstatná časť jeho zariadenia), v ktorom t.č. býva matka s maloletým patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Na nákladoch spojených s údržbou rodinného domu a splácaním hypotekárneho úveru by sa teda mali podieľať obaja manželia. Súd však v rámci rozhodovania musí vychádzať zo skutkového stavu preukázaného ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 CSP), kedy tieto náklady znáša manželka - matka maloletého. V konaní o rozvod súd upravuje pomery manželov k mal. dieťaťu vrátane vyživovacej povinnosti vždy na čas po rozvode, takže okolnosť kto z manželov a v akom pomere uhradil náklady na spoločnú domácnosť v minulom období nie je podstatná. Tieto okolnosti je možné zohľadňovať pri rozhodovaní o výživnom na dobu do rozvodu manželstva a vzájomné nároky medzi manželmi pri vysporiadaní BSM. Matka uvádzala ďalšie náklady na svoju osobu, ako sporenie v práci 4,-Eur/mesačne, telefón 46,42,-Eur/mesačne, cestovné do práce 45,-Eur/mesačne, poistenie Uniqua do práce 2,38,-Eur/mesačne; havarijné poistenie + PZP auta spolu 18,60,-Eur/mesačne, poistné na životné poistenie 8,90,-Eur/mesačne, ošatenie 40,-Eur/mesačne, hygiena 40,-Eur/mesačne, strava 133,60,-Eur/mesačne, zdravotná starostlivosť (zubár) 40,-Eur/mesačne, t.j. spolu cca. 380,-Eur/mesačne. Otec uvádzal vyčíslenie svojich priemerných mesačných výdavkov na úrovni cca. 1.319,-Eur, ktoré pozostávajú z nájomného za byt v Banskej Bystrici 660,-Eur mesačne, cestovanie do práce motorovým vozidlom 150,-Eur/mesačne, sporenie v prospech mal. dieťaťa 60,-Eur/mesačne, mobilný telefón 40,-Eur/mesačne, ošatenie 100,-Eur/mesačne, potraviny + strava v práci 251,-Eur/mesačne, hygiena 40,-Eur/mesačne, poistenia ČSOB, Amslico životné a úrazové spolu cca. 17,50,-Eur/mesačne. Ohľadne doterajších úspor maloletého potvrdil, že mu bolo od narodenia prispievané čiastkou 10,-Eur mesačne na sporenie v Poštovej banke, a.s. (č.l. 398 - 400 spisu), kde je t.č. zostatok vo výške 2.202,84,-Eur a v čiastke 50,-Eur mesačne na účet sporenia Flexi viac vo VÚB banke, a.s. (č.l. 119 spisu), kde je aktuálny zostatok 5.677,99,-Eur.

22.

Po zohľadnení všetkých uvedených skutočností súd rozhodol o určení výživného na mal. dieťa vo výške 350,-Eur mesačne, ktoré podľa záveru súdu zodpovedá špecifikovaným výdavkom, možnostiam a schopnostiam rodičov, ako aj odôvodneným potrebám a veku mal. dieťaťa. Náklady spojené s výživou dieťaťa, ako sú uvedené v ods. 20/, 21/ odôvodnenia predstavujú približne 490 až 525,-Eur mesačne (priame náklady na potreby mal. dieťaťa + polovičný podiel na nákladoch bývania). V zmysle ustanovení Zákona o rodine sa na výžive dieťaťa musia podieľať obidvaja rodičia pomerne, pričom sa zohľadňuje aj celková životná úroveň rodičov, na ktorej má dieťa právo primerane sa podieľať. Matka okrem osobnej starostlivosti o dieťa zabezpečuje v súčasnosti prakticky i všetky jeho ďalšie potreby ako sú bývanie, stravovanie, obliekanie, veci súvisiace so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou a iné. Osobná starostlivosť o dieťa je pritom postavená na roveň finančným plneniam. Zároveň príjem na strane otca je významne vyšší - viac ako dvojnásobne, pri porovnaní s príjmom matky. Otec má preto povinnosť finančne sa podieľať na výžive dieťaťa primerane vyššou mierou ako matka. Určená suma bežného výživného predstavuje podiel 15 % z priemerného čistého príjmu otca, pričom aj pri aktuálne deklarovovaných nákladoch otca (ods. 21/), je v jeho reálnych možnostiach i schopnostiach výživné v takejto výške platiť. Súd stanovil tiež výživné určené na tvorbu úspor maloletého dieťaťa, a to vo výške 50,-Eur mesačne, splatné na osobitný účet, zriadený v prospech dieťaťa matkou. Tvorbu úspor v zmysle Zákona o rodine možno považovať za odôvodnenú potrebu mal. dieťaťa a nepochybne pomery na strane otca umožňujú na úspory dieťaťu prispievať. Pri určení výšky výživného na tvorbu úspor súd súčasne prihliadal na skutočnosť, že maloletému už otec na úspory prispieval po 60,-Eur mesačne a na sporiacich účtoch má cca. 7.880,-Eur. Podľa § 63 ods. 3 ZR na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

23.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal

nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).

Podľa § 27 Zákona o rodine, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.